

بررسی تخصصی سیمای آب استان در نشست اندیشکده حکمرانی و قانونگذاری خراسان جنوبی

نشست تخصصی اندیشکده حکمرانی و قانونگذاری خراسان جنوبی پیرامون سیمای آب در استان خراسان جنوبی با حضور دکتر احمد لامعی گیو، رئیس دانشگاه بیرجند، دکتر مریم سیادت‌جو، مدیرکل دفتر برنامه ریزی، بودجه و تحول اداری استانداری، جمعی از اندیشمندان و اعضای اندیشکده، روز دوشنبه ۶ آذر ۱۴۰۲ در سالن شکوه شرق دانشگاه بیرجند برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی و اطلاع‌رسانی دانشگاه بیرجند، در نشست تخصصی اندیشکده حکمرانی و قانونگذاری خراسان جنوبی که پیرامون سیمای آب در استان برگزار شد، دکتر احمد لامعی گیو، رئیس دانشگاه بیرجند، ضمن گرامیداشت هفته بسیج و تسلیت ایام دهه فاطمیه(س)، گفت: اندیشکده مطالعات خاوران، مرکز احیای حفظ میراث مکتوب شرق و اندیشکده حکمرانی و قانونگذاری در دانشگاه بیرجند راه اندازی و در حال فعالیت است. همچنین براساس حکم دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی، هیأت اندیشه‌ورز ستاد توسعه علم و فناوری خراسان جنوبی به دانشگاه بیرجند محول شده است، که نظام حکمرانی علمی به عنوان شعار این هیأت ترسیم شده است. وی به تاریخچه ایجاد اتاق‌های فکر و اندیشکده‌ها در کشورهای مختلف دنیا اشاره کرد و بیان داشت: در میان ادیان آسمانی نیز هیچ دینی مانند دین اسلام به عقلانیت، خردورزی، دانایی و دانش تأکید نمی‌کند، در احادیث نبوی و آیات متعدد قرآن کریم و براساس اعلام برخی از مفسرین همانند صاحب تفسیر النور ۷۵۰ آیه قرآن مستقیم و غیر مستقیم مربوط به علم است.

همچنین دکتر جواد فرخی، مدیر اندیشکده حکمرانی و قانونگذاری استان خراسان جنوبی در این نشست، گفت: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی براساس رهنمود حضرت امام خامنه‌ای(مدظله العالی) موضوع استفاده از ظرفیت نخبگانی استانها را در برنامه خود قرار داد. براین اساس در استان‌ها هم اندیشکده‌ها ذیل مرکز پژوهش‌ها با رویکرد استفاده از ظرفیت نخبگانی ایجاد شد. وی با ذکر مثال‌هایی از اقدامات مراکز حکمرانی و قانونگذاری استانی، افزود: رویکرد اندیشکده، انعکاس سریع مشکلات به رئیس قوه مقننه برای حل مشکلات است. وی گفت: اندیشکده خراسان جنوبی در اسفندماه سال ۱۴۰۱ در دانشگاه بیرجند افتتاح شد و در ادامه، مکان مناسب به این اندیشکده در دانشگاه بیرجند اختصاص یافت. عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی بیرجند با قدردانی از حمایت‌های بی دریغ رئیس دانشگاه بیرجند، بیان داشت: تاکنون ۲۰ جلسه تخصصی تشکیل شده است و برای عملیاتی کردن نظام مسائل با افراد متخصص و اجرایی نشست‌های متنوعی برگزار شد. با ارزیابی برنامه‌ها و مدنظر قراردادن سند آمایش استان به عنوان سند جامع از طرح شمسا و مطالعات مجمع بسیجیان نیز استفاده شد. وی با اعلام ارسال چهار عنوان گزارش به مرکز پژوهش‌های مجلس، افزود: ضمن انعقاد تفاهم نامه‌های مختلف، جلسات هم‌اندیشی با استاندار و مدیران و فرهیختگان برگزار شده است.

تاکنون به پنج مسأله کلان دست یافته‌ایم و یکی از مهم‌ترین آنها مسأله آب است. پس از مشورت با نخبگان ۳۲ پیشنهاد راهبردی برای برون رفت از مشکلات حوزه آب احصا شده است که این جلسه برای طرح مسأله موضوع سیمای آب استان تشکیل شده است.

استان خراسان جنوبی، استان فرصت‌های بکر است

در ادامه، دکتر محمدرضا میری، عضو اندیشکده حکمرانی و قانونگذاری استان و رئیس اسبق دانشگاه بیرجند به تاریخچه ایجاد اتاق فکر در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اشاره کرد و بیان داشت: استان خراسان جنوبی، استان فرصت‌های بکر است. وی تأکید کرد: مباحثی متعددی در استان وجود دارد که لازم است تصمیمات درست برای حل موضوعات اتخاذ شود. وی با برشمردن مسئولیت اجتماعی تمامی افراد، گفت: مطالعات درست و نظارت بر اجرا از بسیاری مشکلات جلوگیری می‌کند. رئیس اسبق دانشگاه بیرجند، تأکید کرد: لازم است برای جلوگیری از خام فروشی در مباحث معدنی و ... بایستی از زنجیره ارزش و فرآوری استفاده کرد. وی افزود: حوزه آب یکی از موضوعات بسیار مهم استان است.

دکتر ابوالفضل اکبرپور، معاون پژوهش، فناوری و نوآوری با اشاره به کاهش نزولات جوی و پایین آمدن میزان بارندگی کشور و تغییرات اقلیمی ایجاد شده، یادآور شد: استان خراسان جنوبی ۹ درصد مساحت و یک درصد جمعیت کشور را به خود اختصاص داده است که میزان مصرف آب در بخش کشاورزی ۸۹ درصد و در صنعت و خدمات ۳ درصد و در آب شرب ۸ درصد است که سهم کشاورزی در اشتغال ۲۹ درصد، در صنعت و خدمات ۷۱ درصد را به خود اختصاص داده است. وی با اشاره به وضعیت مهاجرت استان، محدوده‌های آبخوان استان را بحرانی دانست و اعلام کرد: میزان بارندگی استان بسیار کاهش یافته است که این موضوع باعث کاهش کسری مخازن و ... شده است. دکتر اکبرپور با اعلام افت سطح آب در سفرهای زیرزمینی و کم شدن کیفیت آب، گفت: بیش از حد از سفرهای زیرزمینی برداشت می‌شود. وی با اعلام میزان آب مصرفی در شهر بیرجند، اذعان کرد: بیشترین میزان مصرف آب در بخش کشاورزی استان است. معاون دانشگاه با اعلام برنامه ریزی انجام شده در صرفه جویی مصرف آب، بیان داشت: سواد آبی باید به سطوح مدارس راه یابد. همچنین بازچرخانی آب و هدایت و جمع آوری آب‌های سطحی و بازار آب و سامانه هشدار سیل می‌تواند در این بخش تأثیرگذار و کمک کننده باشد.

همچنین در این نشست، سایر اندیشمندان و متخصصان به بیان نظرات و راهکارهای عملیاتی پرداختند. مهندس سارانی مدیرعامل آب منطقه‌ای استان گفت: باید مدیریت مشارکتی عملیاتی شود ما در ۱۷ شهرستان دچار فرو نشست شده ایم. ایشان افزودند از پتانسیل ضابطه مندی مردم استان باید استفاده شود و از فرهنگ بالای مردم این

منطقه در بحث سواد آبی بهره گرفته شود. همچنین ایشان از اینکه بحران آب باید به گفتمان مردم عادی نیز تبدیل شود به عنوان نکته اساسی همه راه حل‌ها اشاره کرد.

مهندس سالاری معاون بهره‌برداری و آب شرکت آب و فاضلاب استان خراسان جنوبی اشاره کرد که اولین شبکه آب شهری کشور در سال ۱۳۰۲ در بیرجند اجرا شده است. ایشان از توفیقات آبفا در طرح‌های جهاد آبرسانی و تامین آب پایدار روستایی و عشایری گزارشاتی ارائه کرد و ابراز داشت باید موضوع اقتصاد آب در اولویت قرار گیرد. در ادامه حضار با رویکردهای متفاوت به بحث سیمای آب پرداختند.

دکتر خسروی از منظر صنعتگران موضوع را مورد بررسی قرار داد و افزود اگر بنای بر توسعه استان داریم باید به مسئله تامین آب واحدهای صنعتی و کشاورزی توجه ویژه‌ای داشته باشیم.

دکتر نوری سلامت و بهداشت و رعایت پارامترهای کیفی در باز چرخانی آب را از موضوعات بسیار حائز اهمیت در استفاده از آب‌های بازیافت شده گوشزد کرد.

دکتر حجتی پور افزودند موضوع آب باید به ام‌المسائل کشور تبدیل شود و فرهنگ مصرف آب باید در همه سطوح نهادینه شود. ایشان تغییر جایگاه آب در نظام حکمرانی را ضروری دانستند و پیشنهاد تشکیل یک نهاد نظارتی برای رعایت مصرف آب را خواستار شدند. دکتر اسکندری در سه ساحت رفتارها، ساختارها و انتظارات موضوعات را دسته‌بندی کردند و با عنایت به آینده نگری در توسعه استان که قطعاً منجر به رشد جمعیت شهری خواهد شد، پیوند زدن مصرف آب با کارآفرینی اجتماعی را مناسب دانستند. همچنین پیوند شهرهای استان با شهرهای حساس به آب در دنیا در قالب عقد خواهر خواندگی را خواستار شدند. دکتر یعقوب‌زاده ارتقای سواد آبی در ۴ حوزه کشاورزی صنعتی شهری و اجتماعی را خواستار شدند. دکتر معتمدی و دکتر تقوی با اشاره به ضرورت استفاده از سازنده‌های سخت مدل‌های علمی جدید آبخیزداری از جمله مدل آپ لیس را پیشنهاد دادند و افزود: از طریق دانشجویان معلم‌ها امکان افزایش مردم فراهم است. در پایان مقرر شد نشست‌های تخصصی برای ارائه راهکار و حل این موضوع ادامه یابد.